

**2014/16 SAYILI MUALLAK TAZMİNAT KARŞILIĞINA İLİŞKİN GENELGEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN GENELGE**

(2020/11)

2014/16 sayılı Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Genelgenin 3 üncü maddesinin sonuna “Ayrıca, “Genel Sorumluluk” ana branşı altında yer alan “730-Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası” alt branşının da ayrı hesaplanması gerekmektedir.” ibaresi eklenmiştir.

Bu Genelge yayımı tarihinde yürürlüğe girer.



2014/16 sayılı Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Genelge'nin şimdiki kadarki tüm genelgeler ile yapılan değişiklikler sonrası güncel hali aşağıda yer almaktadır.

MUALLAK TAZMİNAT KARŞILIĞINA İLİŞKİN GENELGE (2014/16)

Bilindiği üzere, 7/8/2007 tarih ve 26606 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmeliğin (Yönetmelik) "Muallak tazminat karşılığı" başlıklı 7 nci maddesine göre şirket (Türkiye'de kurulmuş sigorta ve reasürans şirketleri ile yabancı ülkelerde kurulmuş sigorta ve reasürans şirketlerinin Türkiye'deki şubeleri ile emeklilik şirketleri), tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri (IBNR) için muallak tazminat karşılığı ayırmak zorundadır.

IBNR, şirket aktüeri tarafından hesaplanacaktır. Her branş bazında olmak üzere; kullanılacak olan verinin seçimi, düzeltme işlemleri, en uygun metodun ve gelişim faktörlerinin seçimi ile gelişim faktörlerine müdahale aktüeryal yöntemler kullanılarak şirket aktüeri tarafından yapılacak ve bu hususlar Aktüerler Yönetmeliği'nin 11 inci maddesi uyarınca Müsteşarlığımıza gönderilecek aktüerya raporunda ayrıntılı biçimde değerlendirilecektir.

Hayat dışı branşlarda IBNR hesabı, aktüeryal zincirleme merdiven metodları (Standart Zincir, Hasar/Prim, Cape Cod, Frekans/Şiddet, Munich Zinciri veya Bornhuetter–Ferguson) kullanılarak yapılacaktır. Hesaplama sonucunda bulunan tutar, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş muallak tazminat karşılığı ile kıyaslanacak ve aradaki fark IBNR olarak tanımlanacaktır. Bilançoda yaşayan dosya muallaklarının; IBNR hesaplamasına konu olmayan tutarları ile büyük hasar ayıklaması sonucunda IBNR hesabı dışında bırakılan hasar tutarları, IBNR hesabı sonucu bulunan tutara ilave edilir.

IBNR hesabının, gerçekleşen hasarlar üzerinden yapılması esastır. Ancak, aktüeryal dayanakları ile gerekçelerine ilişkin açıklamaların ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda yer alması kaydıyla, IBNR hesabı ödenen hasarlar üzerinden de yapılabilir.

Reasürans şirketlerinin IBNR hesabında, reasürans işlemlerinin özelliği nedeniyle kaza dönemi yerine iş kabul dönemi esas alınarak veriler oluşturulabilecek ve IBNR hesabı yıl sonu itibarıyla yılda bir kere yapılabilir.

IBNR hesabına ilişkin ilave açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

1. Daha homojen bir veri setiyle hesaplama yapılabilmesini teminen, büyük hasar olarak nitelendirilen uç hasarlar şirket aktüeri tarafından istatistiki yöntemlerle ayıklanabilir. Ancak, büyük hasar ayıklaması yapılırken, dönemler arası tutarlılık ilkesinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Büyük hasar ayıklamasına ilişkin çalışmalar, aktüeryal dayanakları ve gerekçeleriyle birlikte ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda değerlendirilmelidir.

2. IBNR hesabı brüt tutarlar üzerinden yapılacaktır. Muallak tazminat karşılığı reasürör payı, ilgili reasürans anlaşmalarına bağlı olarak aktüeryal esaslar çerçevesinde IBNR hesabından bağımsız olarak belirlenecek ve muallak tazminat karşılığının net tutarına bu şekilde ulaşılacaktır. Reasürör payının hesabında, ilgili reasürans anlaşmalarının hükümlerine uyum için şirketlerce azami özen gösterilmelidir. Net tutar hesabına ilişkin açıklamalar, ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda belirtilmelidir.

3. IBNR hesabı, ana branşlar baz alınarak yapılmalıdır. Ayrıca, ana branş için bulunan tutar alt branşlara ilişkin gerçekleşen hasar tutarlarının ağırlıkları dikkate alınarak alt branşlara dağıtılmalıdır. Ancak, “Kara Araçları Sorumluluk” ana branşı altında yer alan “714-Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk” ve “715-Zorunlu Trafik” alt branşlarının birlikte, “716-Motorlu Kara Taşıtları İhtiyari Mali Sorumluluk” alt branşının ise ayrı hesaplanması gerekmektedir. **(Ek ibare: 07/12/2020 tarih ve 2020/11 sayılı Genelge) (2)** Ayrıca, “Genel Sorumluluk” ana branşı altında yer alan “730-Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası” alt branşının da ayrı hesaplanması gerekmektedir.

4. Aktüeryal dayanağının olması ve şirketçe kullanılan aktüeryal zincirleme merdiven metoduna göre hesaplanan tutardan fazla olması şartıyla, IBNR hesabı şirketlerce belirlenecek diğer yöntemlerle de yapılabilir. Ancak, aktüeryal dayanağı olmadan fazla karşılık ayrılması, teknik karşılıkların mevzuata aykırı şekilde hesaplanması olarak kabul edilir. Fazla karşılık ayrılmasına ilişkin açıklamaların, gerekçeleriyle birlikte branşlar itibarıyla ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda yer alması gerekmektedir.

5. Yönetmeliğin 7 nci maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca şirket aktüeri tarafından yapılacak muallak tazminat karşılığı yeterlilik farkı hesabına göre Muallak Yeterlilik Tablosu hazırlanır. Eksik karşılık ayrıldığı için belirlenmesi durumunda tablonun sonucuna göre ilave karşılık ayrılır. Yapılan hesaplamalar, ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda açıklanmalıdır.

5. A. (Değişik ibare: 29/02/2016 tarih ve 2016/11 sayılı Genelge) (1) (1) IBNR hesabı sonucunda bulunan tutarın (a) bir önceki üç aylık dönemki tutardan (b) fazla olması halinde, 2016 yılı birinci üç aylık döneminden başlayarak aradaki fark tutarının (a-b) üçer aylık dönemler itibarıyla aşağıda belirtilen oranlardan az olmamak üzere;

- 2015 yılı için %2,5, %5, %10,
- 2016 yılı için %7,5, %7,5, %10, %10
- 2017 yılı için %12,5, %12,5, %15, %15
- 2018 yılı için %20, %20, %25 ve %25
- 2019 yılı için %40, %60, %80 ve %100’ü

(b)’ye eklenerek IBNR hesabı yapılabilir.

IBNR hesabına ve uygulanan artış oranlarına ilişkin açıklamaların branş bazında ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda yer alması gerekmektedir.

Bu maddede yer alan uygulama sebebiyle oluşabilecek dönem karının şirket bünyesinde bırakılması esastır.

6. Aşağıdaki genelgeler yürürlükten kaldırılmıştır:

- 9 ve 10 uncu maddeleri hariç “Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metoduna İlişkin Genelge (2010-12)”,
- “Hayat Branşına İlişkin Gerçekleşmiş Ancak Rapor Edilmemiş Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Hesaplama Esaslarına İlişkin Genelge (2010-14)”,
- J bendi hariç “2010/12 ve 2010/14 Sayılı Genelgeler ile 2010/29 Sayılı Sektör Duyurusuna İlişkin İlave Açıklamalara İlişkin Genelge (2010-16)”
-
- “Test IBNR’i Hesaplamasında Rücu, Sovtaj ve Benzeri Gelirlerin Düşülmesine İlişkin Esaslar Hakkında Genelge (2011/13)”

7. Bu genelge 1/1/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

(1) 2015/7 sayılı Genelge ile Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Genelgenin (2014/16) 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere ve 1/1/2015 tarihinden itibaren yürürlüğe giren aşağıdaki madde eklenmiştir.

“5. A. IBNR hesabı sonucunda bulunan tutarın bir önceki üç aylık dönemki tutardan fazla olması halinde, 2015, 2016 ve 2017 yılları için bir önceki üç aylık döneme göre artış tutarının üçer aylık dönemler itibarıyla sırasıyla yüzde 25, 30, 35, 40 ,45, 50, 55, 60, 70, 80, 90 ve 100’ü esas alınarak IBNR hesabı yapılabilir. IBNR hesabına ve uygulanan artış oranlarına ilişkin açıklamaların branş bazında ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda yer alması gerekmektedir.”

2015/28 sayılı Genelge ile Muallak Tazminat Karşılığına İlişkin Genelgenin (2014/16) 5.A. maddesi 1/4/2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“5. A. (1) IBNR hesabı sonucunda bulunan tutarın (a) bir önceki üç aylık dönemki tutardan (b) fazla olması halinde, 2015 yılı ikinci üç aylık döneminden başlayarak aradaki fark tutarının (a-b) üçer aylık dönemler itibarıyla;

- 2015 yılı için %2,5, %5, %10,
- 2016 yılı için %20, %25, %30, %35 ve
- 2017 yılı için %45, %55, %75 ve %100’ü

(b)’ye eklenerek IBNR hesabı yapılabilir.

IBNR hesabına ve uygulanan artış oranlarına ilişkin açıklamaların branş bazında ilgili finansal tabloların dipnotlarında ve detaylı olarak aktüerya raporunda yer alması gerekmektedir.”

Bu değişiklik ise 29/02/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu ek 07/12/2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayım tarihinde yürürlüğe girer.